

<<<HØST ØST-REISEN 1996>>>

Reiseberetning t.o.m. Ljubljana.
Forfatter: Anders Fries

Kontrasternas Höst-Öst

Några glimtar från mitt Höst-Öst 1996

Under er riktigt bra Höst-Östresa får man uppleva många kontraster. Det är liksom det som är poängen med resan. Man kastas mellan jobbiga för inte säga chockerande förhållanden, och lyxliv. Detta ger ett nyttigt perspektiv på krisens Sverige. Sådana kontraster bjödes vi på i år också.

Så for då bussen mot Åhus
en nisse i hatt ville visst få'rus.
Han smakade gärna
sin medhavda skogens stjärna.
Och vips i bussen satt en norsk flåbus.

Åhus Strand: sol, oändliga sandstränder och ett uppfriskande bad eller svår orientering i underbar tallskog. Nej, inga solbadande topless här inte. Och träning kom inte i fråga. Det som gällde var ett vindpinat hav och en folktom strand i sen oktoberskymning. Och så sitter vi där igen hos Mats och Max Svensson som mitt i mörkret hade inbjudit till en rejäl gåsmiddag för tre busslastar med hungriga orienterare. Tala om kontraster! Dom enda som får uppleva sådant här måste vara - just det Höst-på-väg-mot-Öst-resenärer.

Resan kunde börja. De närmsta dagarna bjöd på bokskogsorientering i böljande backar i Güstrow som kontrasterades mot häftig höghastighetsorientering till hårdrockmusik i Prags parker. Se'n försökte vi äntra forna Sovjetunionen. Gränspassagen tog 3 timmar och 38 minuter (tidsomställningen frånräknad). En lokal värdsmästare och sedemera stipendiat, Yuri Omelchenko, och en debutanska från Östhammar med visumproblem blev kvar vid gränsen. Eftersom han var han och hon hon kände vi oss lugna. Dom skulle klara sig bra och hitta igen oss - om dom hade lust vill säga! Så nästa kontrast: de våldsamt vackra Slovakiska bergen byttes mot halvskumt och grått Ukraina samt minst sagt ojämna vägar. Traktorer blev oxar och hästar, kor och får blev fria och glada griser med knorr på svansen. Det var nattbuss via Percin och Turij till vårt logi i Lumsûr som gällde. Vi kom i tidig men ännu svart morgon och hittade riktigt varma och i det läget gästvänliga stugor eller "hotell"rum där vi sov som stockar de få timmar som stod till buds. Allt klubbar en redan medvetlös.

När vi vaknade möttes vi av en överraskande syn - vi befann oss i en f.d. rekreationsby där nomenklaturen i "den andra stormakten" hade njutit sitt otium. Stället hade nog sett mer inbjudande ut, men knappast någon stark konkurrent till Åhus Strand. När dessutom nomenklaturen och Sovjetmakten nu slagits i spillror var det helt väntat med slitna byggnader och rejäla råttor under yttertrapporna. Detta var inte den enda kontrasten. Hit upp hade t.ex. inte huvudstaden Uzgorods stöldrisker nått medan gästfriheten var obefläckad. Kontrasterna fulländades sedan när vi bjöds på den mest perfekta orienteringskarta (rekad från ett flygfoto) och resultatgivning på data. Det var bara min egen insats som hindrar mig från att säga att resultaten var perfekta.

På kvällen bjöds vi se'n på en hjärtlig bankett där champagnekorkarna gjorde lågsniff över långborden. Återigen ett utlopp för mångårig inburad gästfrihet. Dagen efter häftig orientering som startade på fallfärdig bro. Kämpa fick vi sannerligen i backarna, men det mest minnesvärda var nog att Björne (Nordin) missade! och så duscharna i stort sett ute i "hotell"-trappan. På kvällen, dvs natten till lördag,

satt vi sedan vid vita dukar i elegant matsal - takhöjd ca 4 meter - och smuttade på en Unikum. Återigen en av dessa spännande kontraster. Vi var i det f.d. Habsburgska rikets andra stad, Budapest.

Lördagens stororientering Spartacus Cup med en stor del av värdseliten var sedan om inte Mappet Show (Höst-Öst 1980, före min tid) så en dålig uppföljare - kanske Skärm Show. De stora bristerna i kartan hade man nämligen gjort ett misslyckat försök att dölja med lätta kontroller inom synhåll från varandra. Värdseliten m.fl. Föll som käglor - av besvikelse. Men det spelade ingen roll: resultaten såg vi bara enstaka fläckar av på tävlingen. Fullständiga resultatlistor lär dock vara på väg, just nu på en kolpråm i trakten av Regensburg på sin färd uppför Donau. Vilken kontrast mot Ukrainas suveräna karta och resultatservice. Men vädret var i alla fall vackert och terrängen bra den här gången! Och kvällen på Gellert med flerrättersmiddag, levande musik och immiga tokajer var som väl var en kontrast i rätt riktning. Dagen efter väntade ju bara Akt 2 av Skärm Show. Om inte kontrollpunkterna tagit slut hade vi väl haft en tredje akt också.

Den tredje etappen blev istället långbuss via bad i Säkertförvar mot Rumänien. Säkertförvar ja. Det lär ska uttalas Sjegeféer, vilket i förening med CeGe Berms uppdrag under badhusbesöket därstädes gav denna givna limerick:

Ett besök i Sjegeféer
bjuder på sköna féer.
Cege lovar att plåta,
de små flickorna..... såta.
Tusan han ropar, jag kan inte se er!

Någon gång mitt i natten eller i tidig morgon kom vi så till Rumänien. Skidoverallerna på i sängen och en bedårande vacker frostig bergsby mötte oss på morgonen. Där var Slibovicen och det Transsylvaniska vinet delikatesser. Nu kände vi oss som hemma igen! Den brusande storstaden Budapest med aldrig sinande biltrafik hade bytts mot smackande kuskar i oxkärror lastade med majs eller brännved. Tiden gick på halvfart. Andra dagens tävling började med gemensam vandring uppför till ett pastoralt alplandskap där vi startade vår utförsorientering. Nåja, det fanns sannerligen uppförsbackar också. Fantastiska vyer och utmärkta kartor.

Visst var det tvära kast under resan. Det enda som var sig likt var de långa sena bussresorna med ankomst till våra nattlogi långt efter midnatt. Zagreb, dit vi kom vid 4-tiden på morgonen, var nu en lugn och mer gästvänlig stad. Vi såg Titos födelsestad, han var en turistattraktion idag! De två dagarna i Kroatien bjöd på den sista kontrasten: jag lyckades själv bli nästan sist i första dagens poäng-orientering men sprang hem en vinare (dock inte som vinnare) den andra dagen. Som sagt, Höst-Öst bjuder på de mest osannolika händelser.

Tyvärr fick min egen Höst-Östresa avslutas i Ljubljana. Tågresan raka vägen till Göteborg för något så trist som kartkonferens. Fast helt slut var den förstås inte, på Münchens centralstation dök Råkan upp, och så var det ju alla dom vackra vykorterna under veckorna efter. Tack ska ni ha allihop. Det blev säkert ett dussin!

Legendar nummer 50, Anders Fries